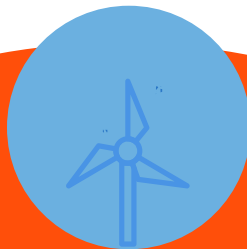

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEDARİKÇİ SATIN ALMA KILAVUZU

● **Sürdürülebilir Satın Alma Anlayışımızda Tedarikçilerimizden Beklentilerimiz**

Borusan Sürdürülebilir Satın Alma Tedarikçi Kılavuzu, tüm tedarikçilerimiz ve yüklenicilerimiz dahil olmak üzere Borusan adına çalışan herkes için geçerlidir. Kılavuzda altı çizilmiş olan konu başlıkları, dünya çapında ve ulusal faaliyet gösterdiğimiz her pazarda, hammaddeden profesyonel hizmetlere kadar satın aldığımız mal ve hizmetleri kapsamaktadır. Tüm Borusan tedarikçilerinden bu Kılavuzda yer alan maddeler ışığında uyum göstererek tüm gereksinimleri makul bir süre içinde gerçekleştirme taahhüdünü vermeleri beklenmektedir. Belirli sektörel alanlarda faaliyet gösteren tedarikçilerimiz özelinde Borusan operasyonu kapsamında gerekli duyulan noktalara yönlendirme yaparak, değer zincirimizde bulunan her bir paydaşımıza en iyi uygulama örneklerine erişim imkanı sunmakta ve tüm ekosistemimiz ile birlikte çalışmayı hedeflemekteyiz. Tedarikçi Öz Değerlendirme formu vasıtası ile Borusan Sürdürülebilir Tedarikçi modelimiz çerçevesini ve sizlere sunduğumuz belirli yeterlilik aşamalarını paylaşmaktayız. Sizlerden 4 farklı katmanda ele alınan Borusan sürdürülebilirlik anlayışı doğrultusunda öz değerlendirme anketimizi gözden geçirmenizi, ortaya çıkabilecek boşluklarda gelişim planları yürütülmesini ve bizler ile iş birliği içerisinde çalışmanızı beklemekteyiz.

Tüm tedarikçilerimizin sürdürülebilir satın alma anlayışını benimsemeleri adına paylaşılan 4 katmanlı uygulama modeli detayları kılavuzun takip eden bölümünde paylaşılmaktadır.

Genel Sürdürülebilirlik Anlayışı

Borusan olarak sürdürülebilirlik yaklaşımımız kapsamında değer zincirimizin her halkasıyla uyum içinde hareket ederek, tedarik zincirimizde çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği önceliklendirmekteyiz. Bu doğrultuda Borusan olarak tedarikçilerimizden beklentilerimiz, bunun pratikte ne anlama gelebileceğine dair bazı örneklerle birlikte aşağıda listelenmektedir.

Sürdürülebilirlik Stratejisi

Borusan, tedarikçilerinin kendi bünyelerinde toplumla ilişkilerini oluşturan sosyal, çevresel, ekonomik ve etik konuları şirketin misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda önceliklendirerek hedef, plan, aksiyon, performans ve raporlama öğelerini içeren bir sürdürülebilirlik stratejisi oluşturmalarını gerekmektedir.

Şirketlerin toplumdaki rolü ve topluma karşı sorumluluğu, ekonomik boyutun ötesinde çevresel, sosyal ve yönetim konularını da kapsamaktadır. Sürdürülebilirliğin bu üç boyutunun şirketin tüm temel, stratejik ve operasyonel süreç ve karar alma mekanizmalarına dahil edilmesi ile şirketin uzun vadede varlığını devam ettirebilmesi ve toplum başta olmak üzere tüm paydaş ekosistemi için değer yaratabilmesi için vazgeçilmezdir.

Sürdürülebilirlik stratejisi; tüm iç ve dış paydaşlarla sürekli iletişim ve geri bildirim esas alınarak şirketin çevresel, sosyal, etik gibi sürdürülebilirlik konuları dahilinde alınacak aksiyonların önceliklendirilerek planlanması, performansın hedefler, projeler ve performans göstergeleri ile takip edilmesi ve sürdürülebilirlik konularının yönetilmesi için sorumlulukların şirket bünyesinde paylaşılması ve operasyon ve iş süreçlerine entegre edilmesidir.

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Borusan, tedarikçilerinin faaliyetleri genelinde sürdürülebilirlik stratejisi uygulamasını, hedef belirleme ve raporlama süreçlerinin yönetilmesini sağlayan ve en üst karar alma organından şirketin iş birimleri düzeyine uzanan bir sürdürülebilirlik yönetim mekanizması oluşturulmasını gerekmektedir.

Sürdürülebilirlik yönetimi, bir şirketin iş genelinde sürdürülebilirlik stratejisi uygulamasına, hedef belirleme ve raporlama süreçlerini yönetmesine, dış paydaşlarla ilişkileri güçlendirmesine ve genel hesap verebilirliği sağlamasına yardımcı olur. Şirket içerisinde kurulan sürdürülebilirlik yönetim yapısı ile en üst karar alma organının liderlik etmesi ve stratejiye yön vermesi, iş birimleri düzeyinde aksiyonların uygulanması, veri toplama ve raporlama süreçlerinin gerçekleştirilmesi ile sürdürülebilirliğin şirket süreç ve operasyonlarına entegre edilmesi ve sürdürülebilirlik konularının etkin yönetilmesi mümkün olmaktadır.

YÖNETİŞİM KATMANI

Bu katman çerçevesinde belirtilmiş olan her bir konu başlığı uyarınca tedarikçiler, Borusan Grubu Sürdürülebilir Satın Alma Koşulları Taahhütnamesi kapsamında Borusan'ın belirlediği kurallara uyum ve beyan edeceğini taahhüt etmektedir.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele, Çıkar Çatışması ve Haksız Rekabet

Borusan tedarikçileri, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, çıkar çatışmaları, kolaylaştırıcı ödeme, haksız rekabet, görevi kötüye kullanma gibi etik dışı davranışları proaktif olarak önlemek için etkin süreçlere ve prosedürlere sahip olmak da dahil olmak üzere, faaliyetlerin yürütülmesinde ve idaresinde şeffaflığı ve hesap verebilirliği esas alır. Bu doğrultuda, tüm Borusan tedarikçileri kurumlarında var olan rüşvet, kolaylaştırıcı ödeme, yolsuzluk, çıkar çatışması ve haksız rekabet kuralları başta olmak üzere yönetim katmanında takibi yapılan bu hususların Borusan yetkilisine beyan edilmesinden sorumludur.

Rüşvet, kuruluşun işlerinin yürütülmesi için dürüst olmayan, yasa dışı veya güveni kötüye kullanan bir aksiyon alınmasına teşvik olarak herhangi bir kişiye veya kişiden herhangi bir hediye, kredi, ücret, ödül veya başka bir avantajın teklif edilmesi veya alınmasıdır.

Kolaylaştırıcı Ödeme, rutin ve yasal olarak hak kazanılmış işlem ve hizmetleri hızlandırmak veya kolaylaştırmak ya da süreci güvence altına almak amacıyla kamu görevlilerine yapılan ödemelerdir.

Yolsuzluk, küçük nüfuz kullanımından kurumsal rüşvete kadar değişen derecelerde birçok biçim alabilir. Emanet edilen gücün kişisel kazanç için kötüye kullanılması olarak tanımlanır. Bu sadece finansal kazanç değil, finansal olmayan avantajlar da anlamına gelebilir.

Çıkar Çatışması, bir kurumu konumu gereği temsil eden bir bireyin görevleri ve talepleri ile kişisel veya işle ilgili olan özel çıkarları arasındaki uyumsuzluk anlamına gelmektedir.

Haksız Rekabet, rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerde aykırı davranışlar ve ticari uygulamalardır.

Bununla birlikte şirketin bahsi geçen tüm çalışanlar tarafından içselleştirilmesi ve etik iş uygulamalarını şirket bünyesinde yaygınlaştırması adına şirket genelinde etik konular kapsamında eğitim verilmesi beklenmektedir.

Etik

Borusan, tedarikçilerinden yasalara ve Borusan Sürdürülebilir Satın Alma Politikası'na uyumu gözetmek ve etik iş uygulamaları farkındalığını teşvik etmek için kendi bünyelerinde etkili bir yönetim, izleme ve iç kontrol sistemine sahip olmalarını zorunlu tutmaktadır.

Borusan, tüm faaliyetlerinde doğruluk, şeffaflık ve yüksek iş ahlakı değerlerini her şeyin üzerinde görmekte; birlikte iş yaptığı tüm taraflardan aynı değerlere uygun olarak hareket etmelerini beklemektedir. Borusan'ın etik iş uygulamalarına yönelik yaklaşımının temel yönleri, **Borusan Turuncu Rehber**'de ve **Borusan Sürdürülebilir Satın Alma Politikası**'nda yer almaktadır. Amacımız, tedarik zincirlerimizin bu ilkeleri paylaşması ve bu gereksinime uygunluğunu gösteren nitelikteki ilke veya benzer politikaların iş uygulamalarına dahil edilmesidir. İlgili etik uygulamalarına dair belgelenmiş kanıtların Borusan temsilcilerine beyanı zorunlu tutulmaktadır.

Şirketlerin bünyelerinde ve tedarik zincirlerinde takip edilen yasalar çerçevesinde etik ilkeler çerçevesinde iş süreçlerinin yürütülmesini sağlamak için yönetim, izleme ve iç kontrol mekanizmalarına sahip olmalıdırlar. Bu doğrultuda Borusan tedarikçilerinin etik, sorumlu ve dürüst iş yapma yöntemini belirleyen ve şirket çalışanları ile şirket adına hareket eden tüm temsilcilerin her türlü faaliyetlerinde uymakla yükümlü olduğu Davranış Kuralları (Code of Conduct)/çalışma ilkeleri veya Etik politikası bulunmalıdır.

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri'ne göre şirketler insan haklarına saygı göstermekle sorumludur ve faaliyetleri olumsuz insan hakları etkilerine neden olduysa veya bu etkilere katkıda bulunduysa, bir çözüm sağlamaları beklenir. İşletmelerin faaliyetlerinden potansiyel olarak etkilenen kişiler için şikayet mekanizmaları, şirketlerin çözüm üretme ve süreç iyileştirmelerini mümkün kılabilecekleri etkili bir süreç olarak tavsiye edilmektedir. Bu doğrultuda Borusan tedarikçilerinin etkilenen paydaşların ve hak sahiplerinin şikayette bulunabilecekleri ve bunları işletmeye iletmesini isteyebilecekleri bir şikayet mekanizmasına sahip olmalıdır.

Bununla birlikte tedarikçilerin etik ilke, politika ve davranış kurallarının tüm çalışanlar tarafından içselleştirilmesi ve etik iş uygulamalarını şirket bünyesinde yaygınlaştırması adına şirket genelinde etik konular kapsamında eğitim verilmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda Borusan tedarikçilerinin etik, sorumlu ve dürüst iş yapma yöntemini belirleyen ve şirket çalışanları ile şirket adına hareket eden tüm temsilcilerin her türlü faaliyetlerinde uymakla yükümlü olduğu Davranış Kuralları (Code of Conduct)/çalışma ilkeleri veya Etik politikası bulunmalıdır.

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri'ne göre şirketler insan haklarına saygı göstermekle sorumludur ve faaliyetleri olumsuz insan hakları etkilerine neden olduysa veya bu etkilere katkıda bulunduysa, bir çözüm sağlamaları beklenir. İşletmelerin faaliyetlerinden potansiyel olarak etkilenen kişiler için şikayet mekanizmaları, şirketlerin çözüm üretme ve süreç iyileştirmelerini mümkün kılabilecekleri etkili bir süreç olarak tavsiye edilmektedir. Bu doğrultuda Borusan tedarikçilerinin etkilenen paydaşların ve hak sahiplerinin şikayette bulunabilecekleri ve bunları işletmeye iletmesini isteyebilecekleri bir şikayet mekanizmasına sahip olmalıdır.

Bununla birlikte tedarikçilerin etik ilke, politika ve davranış kurallarının tüm çalışanlar tarafından içselleştirilmesi ve etik iş uygulamalarını şirket bünyesinde yaygınlaştırması adına şirket genelinde etik konular kapsamında eğitim verilmesi beklenmektedir.

Yasal Uyum

Tüm Borusan ekosistemi, yurt içi ve yurt dışında faaliyet gösterdikleri ülkelerin yasalarına ve uluslararası hukuk kurallarına, kendileri ve işleri ile ilgili mevzuat, yönetmelik ve diğer resmi düzenlemelere uygun davranmakla yükümlüdür. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, ilgili ikincil mevzuat ve Kişisel Verilerin Korunması Kurulu kararları kapsamında kişisel verilerin korunmasına dair düzenlemeler ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, ilgili ikincil mevzuat ve Rekabet Kurulu kararları kapsamında rekabet hukukuna dair düzenlemeler de bu kapsamdadır. Borusan'ın tedarikçileri başta Borusan Sürdürülebilir Satın Alma Politikası olmak üzere çalışmalarıyla ilgili tüm kurumsal ve proje politika, prosedür ve planlarına tam uyum göstermekle sorumludur.

Veri Güvenliği ve Gizliliği

Borusan tedarikçileri, Borusan tarafından kendileri ile paylaşılan verilerin işleme ve muhafaza edilme süreçlerini hukuka uygun olarak gerçekleştirmek, gerekli tüm güvenlik önlemlerini almak ve yürürlükte olan veri gizliliği mevzuatının öngördüğü ilke, esas ve usullere uyum içerisinde süreçleri yürütmekle yükümlüdür. Tedarikçiler, Borusan'a ait verileri ve gizli bilgileri kendi çıkarları ya da diğer kişi ve kurumların çıkarları için kullanmaz.

Bilgi, en kritik varlık kategorilerinden biridir. Bilgi varlıklarının arz ettikleri önem, değer ve hassasiyete uygun korunmalarını sağlamak amacıyla tedarikçiler verileri yasalara uygun ve sorumlu bir şekilde işlemek, herkesin mahremiyetine saygı göstermek ve verilerin etkin bir şekilde korunmasını ve yalnızca meşru amaçlar için kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Bu gereksinime uygunluğu göstermek için tedarikçiler, veri güvenliğine dair **Borusan Turuncu Rehber**'de ve **Borusan Sürdürülebilir Satın Alma Politikası**'nda yer alan ilke ve beklentilerin veya benzerlerinin politikalarına ve/veya iş uygulamalarına dahil edildiğine dair belge kanıtı sunabilmelidir.

Borusan, tedarikçilerinden yönetim katmanı altında yer alan Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele, Çıkar Çatışması ve Haksız Rekabet, Etik, Yasal Uyum, Veri Güvenliği ve Gizliliği alt konularına ilişkin etik dışı davranışların önlenmesi amacıyla kendi bünyelerinde gerekli kontrol mekanizmalarına sahip olmalarını ve herhangi bir şüpheli veya gerçekleşen ihlali mümkün olan en kısa sürede Borusan'a bildirmelerini zorunlu tutmaktadır. İhlal tespit edilmesi durumunda tedarikçilerin ilgili aksiyon planlarını Borusan yetkilileri ile paylaşmaları gerekmektedir.

ÇEVRE KATMANI

Çevresel Koruma ve Etki

Borusan, faaliyetlerini işin yasal gereksinimlerini dikkate alarak, çevreye zarar vermeyecek ve güvenli bir şekilde gerçekleştirmeyi hedefleyerek doğal kaynakların ve enerjiyi verimli kullanmayı ve sürdürülebilir uygulamaları benimsemektedir. Bu anlayış, iş yapma biçiminin ayrılmaz bir parçasıdır ve tedarikçilerinden de aynı özeni göstermesi beklenmektedir.

Çevresel Yönetim Sistemleri

Tedarikçilerimizden ulusal ve uluslararası çevre standartlarına ve düzenlemelerine uyum sağlaması, çevresel etkilerini yönetmek adına etkin ve sertifikalı çevre ve enerji yönetim sistemlerine sahip olması ve etkili politikalar, süreçler ve prosedürler oluşturması beklenmektedir.

Borusan, çevresel yönetim sistemleri alt başlığı altındaki beklentilerinin karşılanması için tedarikçilerinin küresel olarak kabul gören standartlar ve sertifikalara (örneğin ISO 14001, ISO 14064, EMAS) sahip olmaları yeterlidir. Bu tür sertifikaların yokluğunda ise tedarikçilerin çevresel politika ve prosedürlere sahip olmaları beklenmektedir.

Çevre Politikası, şirketin çevresel performansı ile ilgili genel niyetlerini ve yönünü göstermekte olup şirketin üst yönetim tarafından onaylanmış çevresel taahhütlerini yansıtır. Şirketin faaliyetlerinin, ürünlerinin ve hizmetlerinin çevresel etkisini göz önünde bulundurarak yürürlükteki yasal ve diğer gereklilikleri karşılamak ve çevresel etkiyi azaltmak, kaynak ve maliyet tasarrufu sağlamak amacıyla şirketin aksiyonlarının bir çerçevesini ortaya koyar.

Borusan ekosistemindeki tedarikçilerimizin faaliyetleri doğası gereği büyük ölçüde değiştiğinden çevre yönetimine verilen önem tedarikçiler arasında farklılık gösterebilmektedir.

Kısıtlı Kimyasalların Yönetimi:

Tedarikçilerimizden ulusal ve uluslararası yönetmeliklere ve yasaklı ve/veya kısıtlanmış kimyasallarla ilgili diğer gereklilikleri sağlaması beklenmektedir. Bu gereklilik için uyulması beklenen temel gereklilikler şunlardır:

- Tehlikeli Maddelerin Kullanımının Kısıtlanması (RoHS) - Tehlikeli Maddelerin Kısıtlanması Direktifi 2002/95/EC (RoHS 1), Elektrikli ve elektronik ekipmanlarda belirli tehlikeli maddelerin kullanımının kısıtlanmasına ilişkin Avrupa Birliği direktifinin kısaltmasıdır.
- Kimyasalların Tescili, Değerlendirilmesi, Yetkilendirilmesi ve Kısıtlanması (REACH) - Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması (REACH) bir Avrupa Birliği yönetmeliğidir. REACH, kimyasal maddelerin üretimi ve kullanımı ile bunların hem insan sağlığı hem de çevre üzerindeki potansiyel etkilerini ele almaktadır.
- Toksik Maddeler Kontrol Yasası (US EPA TSCA) - Toksik Maddeler Kontrol Yasası (TSCA). Amerika Birleşik Devletleri Kongresi tarafından kabul edilen ve Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından yönetilen ve diğer ABD federal yasaları tarafından düzenlenmeyen kimyasalları düzenleyen bir Amerika Birleşik Devletleri yasasıdır. Halihazırda ticarete olan kimyasallar ve yeni kimyasalların tanımlanması bu yasaya dahildir.
- Kimyasalların Kaydı Değerlendirilmesi İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KKDİK) - Türkiye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan kimyasallar ve güvenli kullanımlarına ilişkin yönetmeliğidir. Kimyasal maddelerin Kaydı, Değerlendirilmesi, Yetkilendirilmesi ve Kısıtlanması ile ilgilidir.

Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji

Tedarikçilerimizden, karbon ayak izinin azaltılması amacıyla enerji verimliliğini artırmaya yönelik süreç iyileştirmeleri ve uygulamalar geliştirilmesi beklenmektedir. Bununla birlikte tedarikçilerin temiz enerji kullanımı kapsamında mümkünse yenilenebilir enerji kullanım verilerine ilişkin şeffaflık sağlamaları ve yenilenebilir enerjiye geçiş opsiyonlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Borusan, enerji verimliliği alt başlığı altındaki beklentilerin karşılanması adına tedarikçilerinden operasyonel ve kurumsal faaliyetleri odağında enerji verimliliği anlayışının benimsenmesini, uygulamalar ile desteklenmesini ve periyodik olarak takip edilen enerji tüketim verilerinin ilgili birimlerce raporlanabilir olmasını beklemektedir. Bu kapsamda, başlıca birincil enerji tüketim miktarları (petrol, kömür, doğalgaz) ve elektrik tüketim miktarının izlenmesi ve raporlanması tedarikçilerinden beklediği ilk adımda enerji yönetim faaliyetlerinden bir tanesidir. İzlenebilir ve yönetilebilir her bir operasyonel mekanizma kapsamında geliştirilen verimlilik artırıcı projeler ve/veya

tasarruf odaklı yeni yatırımlar da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Borusan, yenilenebilir enerji alt başlığı altındaki beklentilerin karşılanması adına tedarikçilerinden mevcut enerji tüketimlerini alternatif doğal kaynaklardan sağlayabilecekleri, operasyonel proseslerinde ek bir enerji kaynağı olabilecek yatırım ve verimlilik odaklı projeler geliştirmesini beklemektedir. Detaylarına değinecek olursak, yenilenebilir enerji; güneş, rüzgar, biyokütle, jeotermal, dalga enerjisi gibi doğada kendiliğinden var olan kaynaklardan elde edilmektedir. Yenilenebilir enerji kullanımı şirketin kendi operasyon yerleşkesinde güneş panelleri, rüzgar enerji santrali, vb. aracılığıyla üretilebilir ya da üçüncü taraflardan satın alınabilir.

Borusan, tedarikçilerinden hem enerji verimliliği hem yenilenebilir enerji kullanımı odağındaki faaliyetlerini çevresel performans göstergeleri ile takip etmesini, sürdürülebilir veri kaynaklarına dayandırılmasını, iyileştirmeleri ve gelişimi senelik olarak takip etmesini ve şirket değerleri ile paralellik gösterecek bir çevresel stratejik hedef ortaya koymasını beklemektedir.

Karbon Emisyonu

Borusan olarak, karbonsuz iş modeli hedefimiz ile sağlıklı ekosistemlerin oluşmasını desteklemekteyiz. Bu doğrultuda karbon ayak izimizi azaltmak hedefimiz kapsamında etkili bir şekilde emisyon yönetimi ve azaltımı için projelerimizi yürütürken, karbon ayak izimizi asgari düzeye indirme gayesiyle süreçlerimizi yönetmekteyiz. Tedarikçilerimizden de benzer hedefler doğrultusunda karbon emisyon miktarlarını hesaplamalarını ve azaltımı konusunda stratejik hedefler benimsemelerini beklemekteyiz.

Karbon Emisyon Miktarı

Borusan, tedarikçilerinden kendi operasyonlarından ve mümkün olduğu durumlarda üretime dönük faaliyetlerden kaynaklanan emisyon verilerine ilişkin şeffaflık sağlamaları gerekmektedir.

Karbon ayakizi birim karbondioksit cinsinden ölçümlenen, kurum veya bireylerin ulaşım, ısınma, elektrik tüketimi gibi başlıca ana faaliyetlerinden kaynaklanan toplam sera gazı salım miktarı olarak tanımlanmaktadır. Karbon ayakizi hesaplamalarında küresel olarak kabul görmüş çeşitli metodoloji ve standartlar kullanılmaktadır. Kyoto Protokolü kapsamında değerlendirilen 6 ana sera gazının (CO₂, CH₄, N₂O, PFC, HFC, SF₆) ele alındığı standartların başında Hükümetler Arasındaki İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin yayınlamış olduğu metodolojilerin yanı sıra, GHG Protokolü ve ISO 14064 en çok tercih edilen metodolojilerin başında gelmektedir.

Karbon ayakizi emisyon miktarı hesaplanırken öncelikli olarak veri kaynağı sınırlarının çizilmesi önem arz etmektedir. Operasyonel faaliyetlere dair veriler toplanıp, emisyon faktörleri ve küresel ısınma potansiyelleri hesaplanarak küresel kabul görmüş standartlar ışığında ortak bir dilde raporlama yapmak gerekmektedir. Emisyon faktörleri her ülkede farklılık gösterebileceği gibi zamanla da değişebileceği gerçeği kurumlarca da benimsenmelidir. Emisyon faktörleri için IPCC kılavuzu ve WBCSD'nin GHG Protokolü gibi birçok kaynak baz alınabilir.

Kapsam 1 emisyonları, raporlayan kurumun operasyonu, üretim tesisi veya ulaşım araçları kaynaklı direkt salımdır. (Örneğin, doğalgaz, kömür, benzin, dizel, LPG tüketimleri vb.)

Kapsam 2 emisyonları, raporlayan kuruluşun satın aldığı elektrik, buhar, ısıtma ve soğutmadan kaynaklı direkt olmayan salımlardır. Bir diğer deyişle enerji dolaylı emisyonlar olarak belirtilir.

Kapsam 3 emisyonları, raporlayan kurumun faaliyetlerinden dolaylı olarak kaynaklanan salımlardır. Bir diğer deyişle, bir kuruluşun faaliyetlerinin bir sonucu olarak başka kuruluşların sahip olduğu veya kontrol ettiği sera gazı kaynaklarından ortaya çıkan sera gazı emisyonlarını tarif eder. Genelde kurumların değer zincirinde yer alan kurum dışı paydaşlarından kaynaklı emisyonlar olarak da tanımlanır (Örneğin, kiralık araçların yakıt tüketimleri, tedarik zincirinde faaliyet gösteren kurumların emisyonları, satın alınan malzemelerin üretiminden kaynaklı emisyonlar vb.).

Borusan, tedarikçilerinden detayları paylaşılan karbon emisyon miktarı hesaplama süreçlerinde şeffaf ve güvenilir kaynaklar sunmasını beklerken aynı zamanda referans değerlere oturtulmuş, uygun metodolojiler çerçevesinde bu verileri yıllık olarak raporlamasını beklemektedir.

Karbon Emisyon Azaltımı

Borusan, tedarikçilerinden doğrudan ve dolaylı CO₂ emisyonlarını takip etmek, azaltmak ve yönetmek için planlar geliştirerek etkili önlemler almalarını ve gerekli uygulamaları benimsemeleri gerekmektedir.

Kurumların karbon emisyon hesaplamaları doğrultusunda stratejik olarak gelişim gösterecekleri alanları belirlemeleri, bilime dayalı hedefleri değerlendirmeleri ve emisyon azaltım tedbirlerini tanımlaması gerekmektedir. Belirlenecek amaçlar doğrultusunda tedarikçi karbon emisyonu sınırlarını (uygulanacak standartlar çerçevesinde belirlenen sınırlar içinde kalmak şartı ile) çizmek üzere çeşitli yeni uygulamaları hayata geçirmelidir. Planlanan faaliyetlerin ve/veya yatırımların kurumun belirleyeceği karbon emisyon miktarının azaltımı hedefi ile paralellik göstermesi beklenmektedir. Mevcut uygulamaların veya bu doğrultuda yeni hayata geçirilecek faaliyetlerin etki sonuçları kurumlar tarafından tutulmalı ve takip edilmelidir. Bu doğrultuda, Borusan tedarikçilerinden senelik bazda karbon emisyon azaltım projelerini, azaltım oranlarını ve gelişim süreçlerini raporlanmasını beklemektedir.

Döngüsellik Anlayışı

Borusan olarak doğadaki döngüsel modellerden ilham alan bir iş modeli yaklaşımı benimsemekteyiz. Bu doğrultuda üretim ve hizmet süreçlerimize yeniden kullanmayı, yeniden üretmeyi ve yeniden düşünmeyi entegre etmek amacıyla bilinçli eylemler tasarlamaktayız. Sadece kendi operasyonlarımızda değil, tüm değer zincirimizde iklim bilinciyle sistemler kurmak için tedarikçilerimizin üretim süreçlerini döngüsellik anlayışı doğrultusunda geliştirmelerini beklemekteyiz.

Atık Yönetimi

Borusan, tedarikçilerinden öncelikli olarak ilgili mevzuatlar ve yönetmelikler çerçevesinde kendi operasyonel süreçlerinde oluşan atıkların en doğru şekilde yönetimini sağlamaları adına bir atık yönetim prosedürüne sahip olmalarını beklemektedir. Aynı zamanda kaynak kullanımı sonrasında oluşan atık oluşumunun mümkünse önceden önlenmesi, önlenemeyen atıkların ise etkin bir şekilde yeniden kullanımı, değerlendirilmesi ve en sonunda uygun şekilde bertaraf edilmesi ile çevresel etkinin azaltılması ve faaliyetleri sonucu ortaya çıkan atık miktarını azaltmak için etkili uygulamalar benimsemeleri beklenmektedir. Ayrıca, operasyonel süreçlerin sonunda açığa çıkan atıkların ayrıştırıldığından ve buna bağlı çevreye olan potansiyel zararın en aza indirildiğinden emin olunması gerekmekte ve yasal limitlere uyum zorunlu tutulmaktadır. Borusan, tüm tedarikçilerinden (özellikle var ise üretim operasyonunda) açığa çıkan atıklar çerçevesinde geri dönüşüm faaliyetlerine önem vermesini talep etmektedir. Bu doğrultuda, şirketlerin stratejik faaliyetleri ve yıllık uygulamaları kapsamında sıfır atık hedeflerinin hayata geçirilmesi ve buna bağlı çevreye olan potansiyel zararın en aza indirildiğinden emin olunması Borusan için önem arz etmektedir.

Borusan tedarikçilerinin değer zinciri bünyesinde bulunan ve satın alma faaliyetlerini yürüttükleri şirketlerde sürdürülebilir ürün ve etiketleme tercihlerine de dikkat edilmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda, tedarikçilerinin satın alımını gerçekleştirdiği ürünlerde döngüsellik anlayışını benimsenmeyen (doğa dostu, geri dönüştürülmüş veya geri dönüştürülebilir ürün etiketine sahip, karbon salınımı düşük vb.) ürün tercihlerine yönelinmesi beklenmektedir.

Ürün Tasarımı

Borusan, tedarikçilerinden üretimden nihai bertarafına kadar ürünlerin tüm yaşam döngüleri boyunca çevresel etkilerini en aza indirecek çevre dostu ürünler geliştirmelerini beklenmektedir. Bu doğrultuda, firmaların mevcut ürün portföylerinde doğa dostu, geri dönüştürülmüş veya geri dönüştürülebilir, karbon salınımı düşük vb. ürün tasarımlarını ön planda tutmaları ve döngüsellik anlayışına sahip olmaları beklenmektedir. İlgili ürün gamına sahip olma durumlarında mutlaka Borusan yetkililerine de bildirilmesi talep edilmektedir.

Borusan, tedarikçilerini sürdürülebilir ürün gamı portföyünde yönlendirmekte ve aşağıda başlıca çevre dostu ürün tercihlerinin özelliklerini içeren örnekler paylaşmaktadır.

Sürdürülebilir Ürün Tasarımı Örnekleri

Sürdürülebilir Hizmet Tasarımı Örnekleri

Malzeme Kullanımı

Borusan, tedarikçilerinden sınırlı doğal kaynaklara sahip olduğumuz bilinci ile hareket etmelerini, enerji, su ve her türlü hammadde ve malzemenin sorumlu ve verimli şekilde kullanılması ve bu doğrultuda kaynak kullanımı açısından daha verimli üretim yöntemleri geliştirmesini beklemektedir. Üretim prosesi boyunca, atık yönetimi, su yönetimi, enerji yönetimi gibi çerçevesi çizilmiş olan prosedür ve yönetmelikler uyarınca kullanılan malzemelerin, hammaddenin ve kaynakların yönetilmesi talep edilmektedir.

SOSYAL KATMAN

● İnsan Hakları ve Çalışma Koşulları

İş hayatındaki farkın "insanla" oluştuğuna inanmakta ve 2006'dan beri imzacısı olduğumuz Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nde yer alan İnsan Hakları İlkeleri ile uyum içerisinde hareket etmekteyiz. Borusan, çalışanlarının ve faaliyet gösterdiği toplumların tüm insan haklarına saygı duymakta ve çalışanlarına sağlıklı, güvenli ve adil bir iş ortamı sunmayı kurumsal öncelikleri arasında görmektedir. Bu kapsamda tedarikçilerimizden de aynı anlayış ile hareket etmelerini beklemekteyiz.

İnsan Hakları

Tedarikçilerin kendi işlerinde ve tedarikçilerinin işlerinde tüm insan haklarını güvence altına almak için politika ve prosedürler geliştirmelerini ve uygulamalarını beklenmektedir. Borusan, bünyesinde ve tedarikçilerinin faaliyetleri sırasında gerçekleştirilecek insan hakları ihlallerine tolerans göstermemektedir.

Borusan olarak çalışanlarımızın ve faaliyet gösterdiğimiz toplulukların tüm insan haklarına saygı duyuyor ve bu ilkeleri tedarikçilerimizin de benimsemesine önem vermekteyiz. Bu doğrultuda, tüm tedarikçilerden Sürdürülebilir Satın Alma Tedarikçi Kılavuzu'nda yer alan uluslararası inisiyatiflerin tüm ilkelerine uymaları ve gerekliliklerini yerine getirmeleri zorunlu tutulmaktadır. Uygulamada, tedarikçilerin kendi işlerinde ve tedarikçilerinin işlerinde tüm insan haklarını güvence altına almak için politika ve prosedürler geliştirmeleri ve uygulamaları beklenmektedir.

Çocuk İşçilik

Tedarikçilerimizin hiçbir koşulda 15 yaşını doldurmamış veya yerel yasal asgari çalışma yaşının veya zorunlu eğitim yaşının altındaki kişileri istihdam etmemesi zorunludur. Genç işçiler istihdam edildiğinde ise tedarikçilerimiz Uluslararası Çalışma Örgütü ve yerel mevzuat tarafından genç işçilerin çalıştırılması ile ilgili belirlenmiş tüm kurallara uyum sağlamakla yükümlüdür.

Çocuk işçiliği, genellikle çocukları çocukluklarından, potansiyellerinden, okullarından ve itibarlarından mahrum bırakan, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar veren (ağır, gece veya tehlikeli işler gibi) işler olarak tanımlanmaktadır. 4857 sayılı iş kanunu hükümleri gereğince 15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaklanmıştır.

Bu doğrultuda Borusan tedarikçileri, yalnızca belirlenen yaşın üzerindeki kişileri çalıştırmalarını ve bununla birlikte 18 yaşından küçük çocukların tehlikeli işlerde çalıştırılmamasına özen göstermeleri ve Uluslararası Çalışma Örgütü ve yerel mevzuat tarafından genç işçilerin çalıştırılması ile ilgili belirlenmiş tüm kurallara uyum sağlamaları beklenmektedir.

Zorla ve Cebren Çalıştırma

Borusan tedarikçileri, hiçbir koşulda çalışanlarını zorunlu, insan ticaretine dayalı, ödünç, borç karşılığı ve diğer tüm yasadışı biçimlerdeki zorla çalıştırmayı önlemek ile yükümlüdür.

Uygulamada bu konu, kişilerin işlerine gönüllü olarak ve herhangi bir ceza ödemediği son vermelerine izin verilmesi ve herkese hak, yükümlülük, ihbar süreleri ve şikayet prosedürlerini kapsayan net istihdam sözleşmeleri uygulanması gibi konuları kapsamaktadır.

Çalışma Koşulları

Borusan'da tüm çalışanlar, müşteriler ve tedarikçiler adına güvenli ve sağlıklı bir iş ortamı sağlamak önceliklerimiz arasındadır. Bu doğrultuda Borusan tedarikçilerinin:

• **Tüm çalışanları ile, üzerinde serbestçe anlaşmaya varılan ve belgelenmiş istihdam şartları uyarınca sözleşme yapması,**

• **Tüm çalışanlarına eşit, saygı ve onurlu şekilde davranış göstermesi,**

Tüm çalışanlara saygı ve onurla davranılır. Her türlü şiddet eylemine karşı bir duruş sergilenerek zihinsel, fiziksel, cinsel, psikolojik ya da sözlü taciz; ağır ya da hakaret içeren disiplin faaliyetleri, kötü muamele uygulanmaz ve uygulanmasına müsaade edilmez. İşe alma, tazminat, terfi, disiplin, fesih veya emeklilik dahil olmak üzere istihdamda ayrımcılık yoktur. Özellikle, ayrımcılığa karşı en savunmasız işçilerin haklarına dikkat edilmesi beklenmektedir.

Detaylar için lütfen Eşitlik ve Kapsayıcılık bölümüne bakınız.

• **Tüm çalışanlarına adil bir ücret vermesi,**

Tüm çalışanlara, hangisi daha yüksekse, yasal asgari standartları veya geçerli endüstri standartlarını karşılayan veya aşan ücretler, fazla mesai ücreti, sosyal haklar ve ücretli izinleri içeren toplam bir ücret paketi sağlanır ve – bulunması halinde – yasal olarak bağlayıcı toplu iş sözleşmeleri tarafından belirlenen ücretlendirme koşulları uygulanır.

• **Tüm çalışanlarına makul çalışma saatleri uygulaması,**

Çalışanların, çalıştıkları ülkenin kanunlarının izin verdiği normal ve fazla mesai saatlerinden fazla çalışması zorunlu değildir. Çalışanların tüm fazla mesai çalışmaları gönüllülük esasına dayalıdır.

• **Tüm çalışanlarına sendikalaşma ve/veya sendikalara katılma ve toplu iş sözleşmesi haklarını kullanmalarında özgürlük tanınması**

Çalışanların örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakları tanınmakta ve saygı duyulmaktadır. Çalışanlar, herhangi bir kuruluşa katılma veya katılmaktan kaçınma haklarını kullanırken yıldırılmaz veya taciz edilmez.

• **Tüm çalışanlarına sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı sağlaması gerekmektedir.**

İşe bağlı, iş sırasında veya işverenin faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan kaza ve yaralanmaları önlemek için sağlıklı ve güvenli bir iş yeri sağlanır.

Detaylar için lütfen İş Sağlığı ve Güvenliği bölümüne bakınız.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Borusan tedarikçileri, çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliği açısından tüm önlemlerin alındığı bir iş ortamı sağlamakla ve iş sağlığı ve güvenliği kurallarının doğru ve eksiksiz bir şekilde uygulandığını denetlemekle yükümlüdür. Bu kapsamda Borusan tedarikçilerinin; ulusal ve uluslararası sağlık ve güvenlik standartlarına ve düzenlemeleri ile yasal gerekliliklere uyum sağlaması, bu kapsamda gerekli denetim mekanizmalarını kurması ve periyodik denetimler yapması, sağlık ve güvenlik risklerini kaynağında yok edecek çalışmalar yapması ancak bunun yapılan işin mahiyeti gereği bilimsel ve teknik olarak mümkün olmadığı durumlarda sürekli olarak en aza indirmesi ve tesislerde çalışan taşeronlar, ziyaretçiler ve stajyerler de dahil olmak üzere işgücünün çalışma koşullarını iyileştirmesi beklenmektedir.

Borusan olarak sıfır iş kazası hedefimiz çerçevesinde tüm çalışanlar, müşteriler ve tedarikçiler adına güvenli ve sağlıklı bir iş ortamı sağlamayı önceliklerimiz arasında görmekteyiz.

Tedarikçilerimizin de bu anlayışımızı benimseyerek;

- Tüm yasal gerekliliklere tam olarak uyum sağlaması
 - Yerel yasalara, sektör gereksinimlerine ve uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve çalışanların 'sıfır kaza' hedefiyle sağlıklı ve güvenli bir iş yerinde çalışma taahhüdünün yer aldığı, resmi ve yazılı bir sağlık ve güvenlik politikasına sahip olması
 - Sağlık ve güvenlik yönetim sistemine sahip olması
- Sağlık ve güvenlik yönetim sistemi, işyeri tehlikelerini belirlemek, riskleri değerlendirmek, kazaları ve zararlı durumlara ve maddelere maruz kalınmasını tamamen engellemek veya bunun işin mahiyeti

gereği bilimsel ve teknik olarak mümkün olamadığı durumlarda azaltmak için ortaya konan prosedürlerdir. Sağlık ve güvenlik ile ilgili küresel olarak kabul gören standartlar ve sertifikalara İş Sağlığı ve Güvenliği Değerlendirmesi ISO 45001 İş sağlığı ve güvenliği ve ILO-OSH 2001 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemlerine ilişkin yönergeler örnek olarak verilebilir.

- Bununla birlikte kaza önleme, kazaya müdahale, acil durum prosedürleri ve koruyucu giysi ve ekipman kullanımı vb. konularda çalışanlarına eğitim vermesi
- İş kazalarını, ramak kala kazalar ya da meslek hastalıklarını önlemek adına projeler gerçekleştirmesi
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği kurallarının doğru ve eksiksiz bir şekilde uygulandığının denetimini sağlaması gerekmektedir.

● Eşitlik ve Kapsayıcılık

Borusan tedarikçilerinden; istihdam uygulamalarında ırk, ulusal köken, din, mezhep, yaş, engellilik, cinsiyet, medeni durum, cinsel yönelim, sendika üyeliği veya siyasi bağlantı ve yasalarca yasaklanmış diğer herhangi bir özelliğe dayalı olarak ayrımcılık yapmaz.

Borusan olarak insan odaklı iş anlayışımızın temelinde kapsayıcılığı ve eşitliği ilke edinen bir çalışma ortamı yaratmaya önem veriyoruz. Faaliyet gösterdiğimiz tüm alanlarda ayrımcılığın önüne geçmek, çeşitliliği desteklemek, fırsat eşitliği sağlamak ve kapsayıcı olmak adına üstün bir çaba göstermekteyiz.

Tedarikçilerimizin de bu anlayışımızı benimseyerek;

- Cinsiyet, ırk, renk, etnik veya sosyal köken, genetik özellikler, dil, din veya inanç, siyasi veya başka herhangi bir görüş, ulusal bir azınlığa mensubiyet, mülkiyet, doğum, engellilik, yaş veya cinsel yönelim sebepleriyle ayrımcılık yapılmaması
- Eşitlik ilkesi uyarınca işe alma, terfi, ücretlendirme gibi insan kaynakları süreçlerinde ayrımcılığın ortadan kaldırılması
- Her türlü şiddet eylemine karşı bir duruş sergilenerek zihinsel, fiziksel, cinsel, psikolojik ya da sözlü taciz; ağır ya da hakaret içeren disiplin faaliyetleri, kötü muamele uygulamaları ve uygulanmasına müsaade etmemeleri beklenmekte olup ayrımcılık ve şiddetin önlenerek eşitlikçi ve kapsayıcı bir iş ortamının oluşturulması için politika, prosedür ve süreçlere sahip olmaları gerekmektedir.

Borusan tedarikçilerinin; cinsiyet başta olmak üzere ırk, ulusal köken, din, yaş, engellilik, medeni durum, cinsel yönelim gibi herhangi bir özellik temelinde olan her bir gruba eşit fırsatlar sunması ve tüm kesimleri etkin olarak paydaş grubu bünyesinde barındırması adına politika ve süreçler oluşturması ve gerekli aksiyonları alması gerekmektedir.

Borusan olarak toplumsal ve bireysel refahın fırsat eşitliğine koşulsuz bağlı olduğuna inanmaktayız. "Borusan Eşittir" anlayışımız ile başta toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi, çeşitliliğin ve kapsayıcılığın artması, ayrımcılığın önlenmesi ve her alanda fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda tedarikçilerimizin, insan kaynakları süreçlerinde bilinçsiz önyargıların ortadan kaldırılması için çalışmalar; cinsiyete dayalı mesleki ayrımcılığın önlenmesi için oluşturulan süreçler gibi cinsiyet eşitliği başta olmak üzere toplumda yer alan birçok hassas kesimin iş hayatında aynı fırsatlara sahip olması adına çalışmalar yürütmesi beklenmektedir.

● Toplumla İlişkiler

Borusan olarak toplumun ortak sorunlarının çözülmesine verdiğimiz önem doğrultusunda, doğal ve sosyal çevresiyle uyum içerisinde çalışan, örnek iş grubu modelimiz ile yerel topluluklar başta olmak üzere tüm paydaşlarımıza olumlu etki yaratmayı hedefleyerek çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Ulusal ve bölgesel kapsamda toplumsal fayda yaratmak hedefimiz doğrultusunda yaşadığımız toplumun refahını artırmayı ve her anlamda geliştirmeyi amaçlamakta, hayata geçirdiğimiz projelerle toplumdaki aldığımızı yine toplumla paylaşma ilkesi ile hareket etmekteyiz.